

Mallan luonnonpuiston järjestyssääntö

Vahvistettu

Lainvoimainen

Pinta-ala (ha)

3 079

josta vesialuetta (ha)

222

Sijainti

Maakunta	Kunta
Lapin maakunta	Enontekiö

Perustamissäädökset

Säädöksen nimi	Säädöksen numero
Laki eräiden luonnonsuojelualueiden perustamisesta valtionmaille	83/1938
Asetus eräistä valtion omistamille alueille perustetuista kansallispuistoista ja luonnonpuistoista	932/1981

Alueen suojelun perusteet

Mallan luonnonpuisto on perustettu Suomen oloissa ainutlaatuisen, monimuotoisen tunturiluonnon suojelemiseksi ensisijaisesti tieteellistä tutkimusta varten.

Yleistä

Metsähallitus on luonnonsuojelulain (1096/1996) 20 § nojalla antanut seuraavan Enontekiön kunnassa sijaitsevaa Mallan luonnonpuistoa koskevan järjestyssäännön.

Tämän järjestyssäännön määräykset perustuvat säädöksiin, jotka luetellaan kohdassa "luonnonsuojelusäädökset" ja "muu lainsäädäntö". Lisäksi järjestyssäännössä on määräyksiä, jotka Metsähallitus on luonnonpuiston hallinnosta vastaavana viranomaisena maanhaltijan ominaisuudessa oikeutettu ja velvollinen antamaan.

Järjestyssäännön määräykset noudattavat periaatteita, jotka on esitetty Metsähallituksen 27.6.2019 luonnonsuojelulain 19 §:n nojalla hyväksymässä Mallan luonnonpuiston hoito- ja käyttösuunnitelmassa.

Mallan luonnonpuisto on perustettu 18.2.1938 annetulla lailla 83/1938. Ennen luonnonsuojelulain (1096/1996) voimaantuloa perustettujen luonnonsuojelualueiden perustamissäädökset ja -päätökset jäävät voimaan. Myös niiden nojalla annetut rauhoitussäännökset ja -määräykset jäävät voimaan. Luonnonpuiston rauhoitussäännökset perustuvat näin ollen vuoden 1923 luonnonsuojelulakiin (71/1923) ja aluetta koskevan asetuksen (932/1981) säädöksiin.

Järjestyssääntö koskee luonnonpuistoon kuuluvia alueita, joita ovat liitekarttaan merkityn rajauksen sisällä olevat valtion omistamat maa- ja vesialueet (karttaliite 1).

Tällä päätöksellä kumotaan Metsäntutkimuslaitoksen 20.12.1993 antama Mallan luonnonpuiston järjestyssääntö.

Luonnonsuojelusäädökset

Luonnonsuojelulaki (71/1923) 2 §

Luonnonsuojelulaki (1096/1996) 18 §, 20 §, 76§

Asetus eräistä valtion omistamille alueille perustetuista kansallispuistoista ja luonnonpuistoista (932/1981) 5 §

Muu lainsäädäntö

- Ilmailulaki (864/2014) 76 §
- Järjestyslaki (612/2003) 3 §
- Jätelaki (646/2011) 72 §
- Kokoontumislaki (530/1999) 13 §
- Laki Metsähallituksesta (234/2016) 5 §
- Maastoliikennelaki (1710/1995) 4 §, 5 §
- Metsästyslaki (615/1993) 51 §, 53 § ja 84 §
- Muinaismuistolaki (295/1963) 1 §
- Pelastuslaki (379/2011) 6 §
- Suomen perustuslaki (731/1999) 17 §

Saamelaisien perustuslailliset oikeudet

Mallan luonnonpuisto kuuluu kokonaisuudessaan saamelaisien kotiseutualueeseen. Saamelaisilla on alkuperäiskansana oikeus ylläpitää ja kehittää omaa kieltään, kulttuuriaan ja kulttuurimuotoonsa kuuluvia perinteisiä elinkeinoja kuten poronhoitoa, kalastusta ja metsästystä.

Säädöspohjaiset yleiset kiellot

Luonnonpuistossa on kielletty

- 1) maan ottaminen viljelykseen ja metsänhakkuu (LSL 71/1923 2 §)
- 2) mullan, turpeen, hiekan ja saven ottaminen sekä kivien piirteleminen ja louhiminen (LSL 71/1923 2 §)
- 3) kaikenlaisten eläinten tappaminen, pyydystäminen ja hätyyttäminen (LSL 71/1923 2 §)
- 4) pesien, munien, mädin, kasvien, elävien ja kuolleiden kasviosien sekä kivennäisten ottaminen ja vahingoittaminen (LSL 71/1923 2 §)
- 5) roskaaminen (Jätelaki 72 §)
- 6) muita ihmisiä häiritsevän toiminnan harjoittaminen (Järjestyslaki 3 §)
- 7) muinaisjäännösten ja muiden arkeologisten kulttuuriperintökohteiden vahingoittaminen (Muinaismuistolaki 1 §)
- 8) koirien tai muiden kotieläinten pitäminen irrallaan lukuun ottamatta poronhoitotöissä käytettäviä koiria (Metsästyslaki 51 § ja 53 §)

Muut kiellot ja määräykset

Järjestyssäännöllä annettavat määräykset

Toimintamuoto	Kuvaus	Säädökset
Liikkuminen	Sallittu 16.5.–31.10. vain jalkaisin maastoon merkittyjä ulkoilureittejä pitkin (karttaliite). Reittien ulkopuolella saa liikkua vain Metsähallituksen kirjallisella luvalla.	Luonnonsuojelulaki 1096/1996 18 § 1 mom
Liikkuminen	Sallittu 1.11.–15.5. omin voimin, esimerkiksi jalkaisin, hiihtäen tai lumikengillä, koko luonnonpuiston alueella.	Luonnonsuojelulaki 1096/1996 18 § 1 mom
Leirytyminen	Sallittu vain merkityllä alueella Kuohkimajärven auto- ja varustupien pihapiirissä.	Luonnonsuojelulaki 1096/1996 18 § 1 mom
Pyöräily	Kielletty.	Luonnonsuojelulaki 1096/1996 18 § 1 mom
Koiravaljakkotoiminta	Kielletty.	Luonnonsuojelulaki 1096/1996 18 § 1 mom
Ratsastus	Kielletty.	Luonnonsuojelulaki 1096/1996 18 § 1 mom
Porovaljakkotoiminta	Porovaljakolla ajaminen on sallittu Metsähallituksen luvalla 1.11.–15.5.	Luonnonsuojelulaki 1096/1996 18 § 1 mom

Muut luonnonsuojelusäädöksiin perustuvat määräykset

Toimintamuoto	Kuvaus	Säädökset
Kalastus	Kielletty.	Luonnonsuojelulaki (71/1923) 2 §
Metsästys	Kielletty. Avuttomassa tilassa olevan eläimen auttaminen ja lopettaminen sekä alueelle kaatuneen riistaeläimen haltuunotto on sallittu Metsähallituksen luvalla.	Luonnonsuojelulaki (71/1923) 2 § Metsästyslaki (615/1993) 84 §
Marjastus ja sienestys	Kielletty.	Luonnonsuojelulaki (71/1923) 2 §
Vesiliikenne	Moottoriveneily ja muu vesikulkuneuvoilla liikkuminen on sallittu luonnonpuistoon kuuluvalla alueella Kilpisjärvellä.	Luonnonsuojelulaki 1096/1996 18 § 1 mom
Muu toiminta	Tieteellisessä tai opetuksellisessa tarkoituksessa tapahtuva eläinten tappaminen ja pyydystäminen sekä eläinten pesien, kasvien, elävien ja kuolleiden kasvosien ja kivennäisnäytteiden vähäinen ottaminen on sallittu Metsähallituksen kirjallisella luvalla.	Asetus (932/1981) 5 §:n 1 mom. 2 kohta
Muu toiminta	Liiallisen lisääntymisen vuoksi taikka muutoin vahingollisen kasvi- tai eläinlajin yksilöiden vähentäminen on sallittu ympäristöministeriön kirjallisella luvalla.	Asetus (932/1981) 5 §:n 1 mom. 4 kohta
Muu toiminta	Voidaan myöntää lupa myös muihin toimenpiteisiin, jotka ovat välttämättömiä luonnonpuiston tarkoituksenmukaisen hoidon tai käytön kannalta.	Asetus (932/1981) 5 § 1 mom. 11 kohta Luonnonsuojelulaki 1096/1996 18 § 1 mom

Muut määräykset

Toimintamuoto	Kuvaus	Säädökset
Tulenteko	Sallittu vain maastossa osoitetuilla rakennetuilla tulipaikoilla. Metsäpalovaroituksen aikana avotulen teko on kokonaan kielletty.	Pelastuslaki (379/2011) 6 §
Poronhoito	Kielletty.	Asetus (932/1981) 5 § 2 mom.
Viranomaistoiminta	Luonnonpuiston rauhoitusmääräykset eivät rajoita asianomaisia viranomaisia näiden suorittaessa luonnonpuiston valvontaa, hoitotoimia tai muita virkatehtävien hoitoon liittyviä toimia puiston alueella. Rauhoitusmääräykset eivät estä luonnonpuistoa koskevan asetuksen (932/1981) 5 §:n mukaisia viranomaisten, laitosten tms. toimenpiteitä.	Asetus (932/1981) 5 §:n 1 mom. 6, 8 ja 9 kohta
Maastoliikenne kesäkaudella	Kielletty. Harkinnan mukaan Metsähallitus voi myöntää lupia maastoliikenteeseen luonnonpuiston toimintaan soveltuvaan tarkoitukseen.	Luonnonsuojelulaki 1096/1996 18 § 1 mom Maastoliikennelaki (1710/1995) 4 § ja 5 §
Maastoliikenne talvikaudella	Kielletty. Harkinnan mukaan Metsähallitus voi myöntää lupia maastoliikenteeseen luonnonpuiston toimintaan soveltuvaan tarkoitukseen ja hoito- ja käyttösuunnitelman mukaisten latureittien huoltoon. Maastoliikenne on sallittua Kilpisjärvellä jääpeitteisenä aikana.	Luonnonsuojelulaki 1096/1996 18 § 1 mom Maastoliikennelaki (1710/1995) 4 § ja 5 §
Ilma-aluksella laskeutuminen	Kielletty. Harkinnan mukaan Metsähallitus voi myöntää lupia ilma-aluksella laskeutumiseen luonnonpuiston toimintaan soveltuvaan tarkoitukseen.	Luonnonsuojelulaki 1096/1996 18 § 1 mom Ilmailulaki (864/2014) 76 §
Järjestetyt tapahtumat	Metsähallitus voi myöntää suostumuksia yleisötapahtuman järjestämiseen liikkumisrajoitusten mukaisesti.	Kokoontumislaki 13 §

Liite. Mallan luonnonpuiston järjestyssääntö. Kartta. Enontekiö

